

SØRVESTEN

Medlemsblad for Norges Handikapforbund Sørvest, Rogaland og Hordaland | 0217 14. årgang |

**Livet snudde
med iSave**

Side 12

**Flyreiser med
manuell rullestol**

Side 16

**Loen Skylift
i Stryn, en
tilgjengelig
fjelltopp**

Side 8

Norges
Handikapforbund
Sørvest

ANSVARLIG UTGIVER

Norges Handikapforbund
Sørvest

Østre Nesttunvei 20,
5221 Nesttun
Postboks 93, Nesttun,
5852 Bergen
Tlf: 950 26 526
E-post: nhf.soerwest@nhf.no

ANSVARLIG REDAKTØR

Kjell Inge Bringedal

REDAKTØR

Anette Tranøy

REDAKSJONEN

Arild Birkenes

UTGIVELSER

Bladet kommer ut
4 ganger i året

ANNONSER

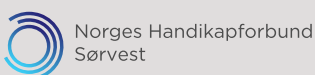
Bell Media AS

LAYOUT OG TRYKK

Kai Hansen Trykkeri

OPPLAG

2.800

Norges Handikapforbund
Sørvest

Anette Tranøy

FRA REDAKTØREN

Et felles mål

Hei.

Her er vi igjen med et nytt medlemsblad til dere kjære lesere. Først og fremst takk til dere som har bidratt til stoff. Denne utgaven av Sørvesten bærer preg av en region med aktivitet og som ser framover mot nye tider. Leserinnlegg om selvbilde, et spennende husbyggingprosjekt, fluekasting, og naturopplevelser på Utsira er bare noe av det du kan lese om.

Sommeren er i gang, sola skinner og det blomstrer og gror rundt oss i alle mulige farger og fasonger. Alle forskjellige med egenskaper vi trenger for å gjøre dette landet til et så vakkert land. Akkurat som oss mennesker.

En ny tid

Årsmøtene er over, noen har fortsatt i sine verv mens andre har kommet til. Når dette bladet er i postkassene har landsmøtet vært gjennomført og forhåpentligvis vedtatt den nye strategiplanen og vi har kanskje fått en ny forbundsleder. Velkommen skal han eller hun være, så snart som mulig på besøk hos oss i Sørvest, håper vi !

Dette er en organisasjon, en region med plass til både rutinerne og ikke fullt så rutinerne NHFere. I dette arbeidet er det viktig at vi støtter hverandre og spiller på hverandres styrker og svakheter, så har vi en region som står samlet mot et felles mål - Likeverd og likestilling. God sommer og god lesning alle som en.

INNHold

Årsmøtet i NHF Sørvest.....	3	Livet snudde med iSave	12	Identitet, selvbilde og egenverd.....	20
Stortingsvalget 2017	4	Universell utforming	14	Jorden rundt på 8 minutter.....	22
Loen Skylift - en tilgjengelig perle	8	Flyreiser med manuell rullestol.....	16	Kryssord.....	24
Hilsen til alle i NHF.....	10	Fluekasting for alle!	18		
Landsmøtet 2017	11	Kontorets Spalte	19		

Årsmøter i NHF Sørvest og SAFO Sørvest

Årsmøtet valgte følgende regionstyre:

Funksjon	Navn	Periode	Lokallagstilhørighet
Regionleder	Kjell Inge Bringedal	2017–2021	NHF Karmøy/LFPS Rogaland
Nestleder	Anne Marie Auestad	2017–2019	NHF Nord-Jæren
Styremedlem	Helle-Viv Magnerud	2017–2021	NHF Bergen
Styremedlem	Per Langeland	2017–2019	NHF Nord-Jæren/LARS Rogaland
Styremedlem	Alexander Petersen	2017–2019	NHFU Sørvest
1. vara	Dag Einar Liland	2017–2019	A.L.F. Hordaland
2. vara	Hjørdis Dahle	2017–2019	LFN Hordaland

Sørvesten presenterer Regionstyret nærmere i neste utgave i september.

I tillegg til valg av regionstyret behandlet årsmøtet årsmeldingene og årsregnskapene for 2015 og 2016, sak om ungdomskoordinatorstilling, virksomhetsplanen og valg av delegater til landsmøtet.

Årsmøtet gav regionstyret fullmakt til å oppnevne tre delegater til landsmøtet som skal stake ut en kurs for årene som kommer.

Årsmøtet i SAFO Sørvest, 10. juni i Haugesund

Det har også vært årsmøte i Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner Sørvest (SAFO Sørvest) 10. juni i Haugesund. SAFO Sørvest består av fire medlemsorganisasjoner, Norsk Forbund for Utviklingshemmede

Funksjon	Navn	Organisasjonstilhørighet
Leder:	Evy U Knutsen	NFU Hordaland
Nestleder:	Kjell Inge Bringedal	NHF Sørvest
Styremedlem:	Hjørdis Dahle	NHF Sørvest
Økonomiansvarlig:	Kjell Øygard	NFU Rogaland
Styremedlem:	Alf Anvedsen	NFU Rogaland
Styremedlem:	Randi Myren	FNDB

Varamedlemmer

Personlig vara for Hjørdis Dahle: Dag Einar Liland, NHF Sørvest

Personlig vara for Kjell Inge Bringedal: Per Langeland, NHF Sørvest

Personlig vara for Kjell Øygard: Mia Koch, NFU Rogaland

Personlig vara for Evy U Knutsen: Else Berit Ingvaldsen, NFU Hordaland

Personlig vara for Randi Myren: Bent Are Nilsen, FNDB, avd. vestlandet

(NFU) Rogaland, NFU Hordaland, Foreningen Norges Døvblinde avdeling vestlandet og NHF Sørvest. SAFO Sørvest foreslår bl.a. brukerrepresentanter til brorparten av de kommunale rådene for funksjonshemmede i Rogaland og Hordaland, de fylkeskommunale

rådene i Hordaland og Rogaland, de fleste av NAV sine brukerutvalg, helseforetakene og Statped Vest.

Årsmøtet i SAFO Sørvest bestod av 15 delegater fra alle de fire medlemsorganisasjonene og valgte følgende styre, alle for 1 år:

Kraftens univers

Anne Elisabet Askeland

Du..... jeg ville så gjerne be deg om å låne meg øynene dine?
Jeg bare føler solen nå... For å se den skinne, må du være øynene mine...

Du.... jeg ville så gjerne be deg om å gi krefter til en kraftløs kropp?
Du skjønner, da ulykken traff, ville den ikke lystre mer. Jeg sa ja; den sa stopp...

Javisst! La meg få være dine øyne som ser!
Javisst! La meg få være kraften og høre hvor høyt du da mot solen ler!

Men, vent!
Før vi kommer så langt...:

Jeg ville så gjerne be deg om å låne meg litt av motet ditt?
Du skjønner, det gjemmer seg så ofte, motet mitt.

Det er ikke alt jeg forstår at jeg burde vite, kunne du låne meg mot og forståelse? Jeg føler at jeg av det, har så lite?
For du vet...
Sterkest er den som kjenner sin sårbarhet godt, og det største motet har den sårbare fått.

Her; ta usjenert imot mine øyne.
Takk for at du låner meg ditt mot.

Den er ikke ustø lenger,
verken din eller min famlende fot.

Stortingsvalget 2017: Paneldebatter om arbeid og inkludering

Det er Stortingsvalg til høsten og i den forbindelse inviterer vi gjennom SAFO Sørvest paraplyen og i samarbeid med FFO til åpne paneldebatter med kandidatene våre fra Hordaland og Rogaland.

Program i Rogaland

Sted: Quality Airport Hotell på Sola

Tid: kl 17.30 – 20.30

- Arrangørene ønsker velkommen
- Møteleder: Andreas Habberstad, FFO Nasjonalt.
- Innleder: Jens Petter Gitlesen innleder om arbeid og helsekonsekvenser.
- Partiene presenterer sine hjertesaker med fokus på arbeid og inkludering
- Partiene grilles av møteleder i forhold til innleggene
- Pause
- Spørsmål fra salen

Program i Hordaland

Sted: Scandic Ørnen hotell i Bergen sentrum

Tid: kl. 18.00-21.00

- Velkommen ved leder i Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner Sørvest (SAFO Sørvest), Evy U. Knutsen.
- Møteleder Terje Knudsen fra Universitetet i Bergen utfordrer ekspertpanel på virkemidler for å øke andelen funksjonshemmede arbeidstakere i Hordaland. Ekspertpanelet består av representanter fra Unge Funksjonshemmede, NAV Hordaland, NHO Hordaland/Attføringsbedriftenes landsforbund, LO og SAFO
- Pause
- Stortingskandidatene fra Hordaland utfordres på virkemidler for å øke andelen funksjonshemmede arbeidstakere i Hordaland.
- Spørsmål fra salen
- Oppsummering ved møteleder
- Avslutning ved leder av Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon FO Hordaland, Laila G. Nygård»

Vi hjelper deg å lykkes!

Søknadsfrist 30. mars

Har du lærevansker eller andre utfordringer?

Trenger du ekstra oppfølging for å fullføre en videregående opplæring?

Vi gir elever fra hele Norge en unik mulighet i et trygt miljø.

Krokeide
videregående skole

www.krokeide.vgs.no

Kan du
tenke det,
kan vi
trykke det

Stavanger

Kontorveien 12 - 4033 Stavanger
Tlf: +47 51 90 66 00

Kristiansand

Festningsgata 40 - 4614 Kristiansand
Tlf: +47 38 00 30 50

KAI HANSEN
TRYKKERI

www.kai-hansen.no

LAGUNEN

HANDIKAPSERVICE

- Mer enn 135 butikker
- Luftige fellesarealer
- Tilrettelagte parkeringsplasser for biler med sideheis
- Trinnfri adkomst til parkering og senteret
- Heisadkomst mellom etasjene
- Heiser tilpasset rullestolbrukere
- Handikaptaoletter
- Elektriske handlevogner
- Utlån av rullestoler

Åpningstider

10-21 (18)

Mat 9-22 (20)

LAGUNEN STORSENTER

Krisesenteret i Stavanger gir et tilbud til alle voldsutsatte, uavhengig av kjønn, seksuell legning, alder, funksjonshemming, rus, og oppholdsgrunnlag

Krisesenteret har åpent hele døgnet • tlf.: 51 53 06 23

Krisesenteret for menn • tlf.: 51 53 22 27

Les mer om oss på nett: www.stavanger.kommune.no/krisesenter

www.facebook.com/krisesenteret.i.stavanger

STAVANGER KOMMUNE

Stavanger kommune driver Krisesenteret for egne innbyggere, samt innbyggere i følgende kommuner:

Bjerkreim, Eigersund, Finnøy, Forsand, Gjesdal, Hjelmeland, Hå, Klepp, Kvitsøy, Lund, Randaberg, Rennesøy, Sandnes, Sola, Sokndal, Strand og Time.

TILGJENGELIGHET I OFFENTLIGE BYGG

 STATSBYGG

Bygg for alle er Statsbyggs nettsted med informasjon om tilgjengeligheten i over 790 av våre offentlige bygg som høyskoler, museer, trafikkstasjoner med mer.

Besøkende kan velge bygning, se detaljer om de enkelte lokaler og mulige hindringer på veien til besøksmålet. Prøv selv på: byggforalle.no

STATSBYGG.NO

Foto: Rampen i Eidsvollbygningen

Ziesel Sport

Pris: 230 000,-

Ziesel Pro Sport,

Elektrisk beltekjøretøy, 18 kW motor, 500 Nm, 30 km/t. Fantastisk gøy å kjøre, kjøres med joy-stick, kommer frem "over alt". Kan trekke tilhenger på 500 kg. Kan brukes til både arbeid og fritid (uregistrert). Fungerer like godt på snø som ute i marken på sommerføre. Kan ses på "derziesel.com".

Kun kjørt ca. 25 timer, og er "som ny". Innelagret om vinteren.

Selges kr.60.000,00 under nypris!

Biltilhenger, som passer til maskinen, kan selges med mot tillegg.

Kontakt Erik Bø-Pedersen via mobil: 900 22 661

Alle som viser gyldig ledsagerbevis eller annen bekreftelse på at de kommer fra institusjon betaler for 1 billett og får 1 billett.

Gjelder for alle forestillinger i Sandnes og Stavanger*

KINO

For mer informasjon ring 51 51 07 00
www.sfkino.no

*Gjelder ikke luksussalen

Norges Handikapforbund
Sørvest

VOSS KOMMUNE

www.voss.kommune.no

postmottak@voss.kommune.no

Støtter NHF's arbeid

BPA gir meg friheten til å leve livet – fullt ut!

«På konsert med gode venner, nyter god musikk og litt forfriskende i glasset – Livet er herlig! Uten min personlige assistent ville ikke dette vært mulig!»

I Uloba er det **du** som bestemmer **hvem** som skal assistere deg, **hva** assistenten skal gjøre, **hvor** og **når** assistansen skal finne sted.

Ulobas BPA er skapt av oss funksjonshemmede og det er vår måte å organisere hverdagen vår på.

Ta kontakt med oss på telefon: 32 20 59 10 så hjelper vi deg videre!

For mer informasjon se våre nettsider: www.uloba.no

ULOBA

INDEPENDENT LIVING | NORGE

EN TILGJENGELIG PERLE

Gondolbanen «Loen Skylift» i Nordfjord ble åpnet av H. K. H. Dronning Sonja 20. mai, og er ifølge reklamen og dronningen et av de største og mest storslåtte reiselivsprosjektene i Norge.

TEKST: GURI ANNE NESDAL

Gondolbanen er en av verdens bratteste. Jeg dro dit for å finne ut om dette kunne stemme også for meg som er rullestolbruker. Jeg har alltid vært litt skeptisk til ting som dingler i luften, så denne turen

hadde jeg psyka meg opp til lenge. Det var med stor overraskelse at jeg ikke følte noe ubehag. Jeg møtte ingen hindringer på min vei opp til påstigningen ved fjorden. Det var døråpnere på alle dører, og det var avmerket egen plass for rullestolbrukere i gondolen. Å komme seg inn og ut av banen var såre enkelt. Oppe på

restauranten var det også døråpnere på alle dører. Jeg ble med en gang litt skuffet over at det så ut som om jeg ikke ville komme ned til nederste platå, der den beste utsikten var. Men jeg tok heldigvis feil.. Det viste seg at de hadde installert en heis som gikk til alle platåene, slik at jeg hadde full tilkomst til hele restauranten. Det eneste

jeg har å utsette på tilgjengeligheten var at bakken opp til utsiktsplassen og takterrassen hadde noe bratt stigning, men jeg undersøkte ikke muligheten for om der fantes annen tilgang til takterrassen.

Jeg er ikke kjent for å være noe friluftsmenneske, men akkurat denne

opplevelsen vil jeg anbefale på det sterkeste. Etter min mening er det den vakreste utsikten i hele verden. Helt objektivt sett. Det som gjorde opplevelsen enda mer spesiell var at vi var så heldige å få høre et foredrag om Lodals-ulykkene, og dette var spesielt i og med at vi kunne se hele Lodalen, Lodalsvatnet og Ramnefjellet fra oven.

I tillegg til gondolbanetur til Hoven har Nordfjord mange andre flotte opplevelser å by på som badeland, spaavdeling på Hotel Alexandra og Briksdalsbreen. Kort fortalt, reklamen og Dronningen har rett, gondolbanen Loen Skylift i Nordfjord er ikke bare tilgjengelig for de fleste, men også en perle å besøke.

Vår nye forbundsleder og kommunesammenslåingsministeren håndhilser.

Hilsen til alle i Norges Handikapforbund

Landsmøtet i Norges Handikapforbund, samlet i Lillestrøm fra 16. til 18. juni 2017, hilser til alle medlemmer og tillitsvalgte i våre lag, regioner og landsforeninger.

19. juni 2017

Siden landsmøtet i 2015 er det gjennomført en omfattende prosess i hele organisasjonen for å fremme forslag til hva som skal være Norges Handikapforbund samfunnsoppdrag mot 2030. Landsmøtet 2017 har vedtatt forslaget og en strategi for hvordan vi skal arbeide for å fylle oppdraget.

Vi ønsker å takke alle medlemmer og tillitsvalgte for den betydelige innsatsen som er lagt ned i arbeidet med å utvikle samfunnsoppdraget og strategien knyttet til dette. Denne innsatsen betyr at organisasjonen nå står samlet i arbeidet for full deltakelse og likestilling for funksjonshemmede.

Strategien inneholder 9 satsningsområder som viser oss vei i

arbeidet. Vi ønsker spesielt å trekke fram at strategien legger vekt på nærhet, og at vi skal være tilstede der folk er. Kommunereformen vil medføre at kommunene i framtiden vil få større ansvar for ulike tjenester. De kommunale rådene for mennesker med nedsatt funksjonsevne vil ha en særs viktig rolle i kampen for innbyggernes rettigheter og for å legge til rette for et samfunn som inkluderer alle. Vi vet at nivået på kommunale tjenester og praksis varierer fra kommune til kommune, ikke minst når det gjelder BPA. Vi kan ikke akseptere at kommuner skal avgjøre den enkeltes mulighet til å leve selvstendige liv, og vi er bekymret for økt ulikhet mellom kommuner i framtiden.

Vi skal være tydelig tilstede i kommunene, ansvarlige gjøre dem, og holde fast på at likestilling og selvstendig liv er avhengig av kommunens innsats for å få til dette.

Strategien innebærer at vi skal jobbe annerledes enn tidligere. Det vil utfordre oss alle til å tenke nytt, ta i bruk nye arbeidsverktøy og virkemidler og skape nye allianser. Dette legger til rette for et tettere samarbeid mellom tillitsvalgte og ansatte på ulike nivå. Landsmøtet oppfordrer alle medlemmer til å delta i aktiviteter i lokallag og i regioner. Vi skal stå samlet i arbeidet for å fylle Norges Handikapforbunds samfunnsoppdrag.

Landsmøtet på Lillestrøm

TEKST: ARILD BIRKENES

Landsmøtet på Lillestrøm i år var ikke som andre landsmøter. For første gang så lenge denne skriveren husker var det benkeforslag på kandidaturet som forbundsleder og et program som kunne vekke opp de tretteste sjeler. Valgkomiteen hadde innstilt Janne Skei, tidligere nestleder i Samfunnsavdelingen som forbundsleder, men landsmøtet ville det annerledes da et benkeforslag på Arne Lein for to nye år dukket opp. For å gjøre Arne Lein valgbar måtte det en lovendring til som ble støttet av mer enn 2/3 av delegatene. Janne Skei valgte dermed å trekke sitt kandidatur for å unngå kampvotering og mulig splid i organisasjonen. Arne Lein fikk dermed fornyet tillit med et betydelig flertall av stemmene.

Valg av sentralstyre sto på programmet kort tid etter, og her kom det inn flere benkeforslag på kandidater, bl.a fra NHF Sørvest, som hadde sendt inn forslag på Hans Henrik Tøsdal og Guri Anne Egge til valgkomiteen, uten at de hadde tatt hensyn til det i sin innstilling. Landsmøtet tok imidlertid delvis hensyn ved å velge inn Guri Anne i Sentralstyret, mens Hans Henrik falt ut. Det hele ble avgjort med små marginer på denne måten, inkludert dem som ikke var på valg. Her følger en oversikt over Sentralstyret etter landsmøtet.:

Forbundsleder: Arne Lein (NHF Øst)

Nestleder: Toril Heggen Munk

(NHF Innlandet)

Sentralstyremedlemmer:

Magnhild Sørbotten

(LARS/NHF Oslo)

Martine Eliassen

(NHFU/NHF Trøndelag)

Karl Haakon Sævoid

(HBF/NHF Oslo)

Kirsti Stenersen

(NHF Trøndelag/LKB)

Guri-Anne Egge (NHF Sørvest)

Tove Linnea Brandvik (NHF Sørvest)

Arne Olav Hope (LARS)

Ann-Karin Pettersen

(ansattes representant)

1 varamedlem: Per Einar Honstad (NHF Nordvest)

Guri Anne Egge, Alexander Petersen og Vigdis Nielsen fra Sørvestdelegasjonen på pletten.

2 varamedlem: Inger Svenning (NHF Nord-Norge)

3 varamedlem: Stein Wilmann (NHF Oslofjord Vest)

Ansattes vararepresentant:

Ellen Trondsen

Henriette Nielsen (NHFU)

har møte- og talerett

Ellers bestod landsmøtet bl.a. av en debatt om skole og inkludering med representanter fra ungdomspartiene ledet av Sunniva Ørstavik, tidligere likestillings og diskrimineringsombud, filminnslag, teateroppvisning og en sterk appell fra Marianne Knudsen, konstituert leder av ungdomsorganisasjonen. Debatten

med ungdomspolitikere var ikke en tradisjonell polemikk mellom partiene, men ble styrt mot representantenes vilje og evne til selv å gjøre en forskjell innenfor og på tvers av sine respektive partier.

Både debatten, de kulturelle innslagene og det generelle inntrykket fra landsmøtet skapte for denne skriverens vedkommende et bestemt inntrykk av at organisasjonen mener alvor med endringsordene fra Strategi og organisasjonsprosessen.

Vi kan gratulere oss med et svært godt gjennomført og løfterikt landsmøte og ikke minst Guri Anne Egge med

en velfortjent plass i Sentralstyret. Guri Anne har vært endringsagent i Strategi og organisasjonsprosessen. Vi kommer tilbake med et mere inngående intervju, bl.a. om hennes syn på den prosessen hun har vært med på og kommer til å følge tett i sitt nye verv.

Sostrene Egge fra Sørvest

Livet snudde med iSave

Norges Handikapforbunds iSave-program gir fattige funksjonshemmede bedre økonomiske levekår, samtidig som de opplever fellesskap, møter respekt og får nytt håp for fremtiden.

TEKST: TONE ELIN LIAVAAG OG INGRID CHRISTINE SANDNÆS

Sylvia er 30 år og er ryggmargsskadd. Hun bor på landsbygda i Uganda og er aleneforsørger for de fem bara sine - den eldste er 13 og den yngste bare tre.

I 2014 ble Sylvia med i den inkluderende spare- og lånegruppa We Can Manage. Gruppa er en del av et iSAVE-program som Norges Handikapforbund støtter i det fattige afrikanske landet Uganda. Et program som skal sikre at de som ikke har inntekt får økonomisk trygghet og en mulighet til å forsørge seg selv.

Da Sylvia ble med i spare- og lånegruppa hadde hun så godt som ingenting. Likevel klarte hun å spare små beløp hver uke. I dag har hun en

liten bedrift som selger tre og kull. Hun er i stand til å forsørge alle barna og seg selv. I tillegg har hun fått selvtilitt og livet har fått ny mening. Endelig har hun fått håp for fremtiden - ikke bare for seg selv, men også for barna sine.

Respekt og framtidshåp

James (52) har bygget seg sin egen mølle, skritt for skritt og sten på sten. James har en deformert fot og er avhengig av stokk, han har også seks barn i alderen 2 til 14 og en kone som avhenger av inntekten hans.

Før James ble med i en spare- og lånegruppe sto han på bar bakke. Jobber var ikke å oppdrive, han fikk ikke lån til å drive en virksomhet og ble ikke respektert. Etter et par års sparing, snudde alt. I gruppa møtte han mannen han startet møllen sammen med. Til å begynne med malte de bare

mel til lokalbefolkningen, men etter hvert spredde det seg rykter om møllen og stadig flere kom til dem for å male kornet sitt.

Nå har James og samarbeidspartneren flere ansatte, og de maler korn for et stort antall kunder langt utover sitt eget lokalsamfunn. Han har blitt en respektert mann som har håp for barnas framtid. Ingenting av dette så han for seg for bare tre år siden.

Dokumentert effekt

Norges Handelshøgskole har studert effekten av spare- og lånegruppene i iSAVE og ser klare tegn til at stadig flere deltakere opplever å få det bedre. Bedringen gjelder ikke bare privatøkonomien, men også livskvaliteten. Etter å ha blitt en del av en inkluderende spare- og lånegruppe, føler deltakerne seg mer respekterte. De er stolte av å være selvhjelpne og har fått nytt håp for fremtiden.

Blinde Huijarn (20) jobber i en bedrift som ble startet i et iSave-program. Med jobben ble livet hennes snudd. Hun fikk egen inntekt, nye venner og er ikke lenger alene.

Etter et par års sparing slo James seg sammen med en annen mann og etablerte sin egen mølle. Nå har de flere ansatte, og James har blitt en respektert mann.

Sylvia har fått en helt ny livssituasjon etter at hun ble med i spare- og lånegruppa. Med den lille bedriften hun har, har hun fått inntekt og selvtillit og livet har fått ny mening.

Et utstillingsvindu for

For en tid tilbake ble undertegnede sammen med Guri Anne Egge og Arild Birkenes valgt til styremedlemmer med oppgaver relatert til å forvalte stiftelsen «Fondet for planlegging og utvikling av universell utforming». Avkastningen av fondet har blitt brukt til forskjellig formål de siste årene, men vi fant ut at det var tid for å fokusere mot mer å oppfylle formålet.

TEKST OG FOTO: ARNE O. HOPE

Det er ikke lett å komme opp med en ide som virkelig kan bidra til at faktisk dette kunne skje. Selvfølgelig, hadde fondet hatt noen milliarder på bok kunne det vært en annen sak.

Vi gikk i tenkeboksen, og hadde en lang prosess med idemyldring rundt det å få gjort noe som vi kunne forsvare og være stolte av. Fondets disponible kapital var nede i rundt to millioner kroner. Det var ingen ting i veien for at vi kunne brenne av dette på for eksempel en stor tilstelning hvor universell utforming var temaet. Tross alt får en litt sirkus for to millioner. Men av respekt for midlene, og ikke minst givne ble et kriterium i idemyldringen å beholde, og utvikle kapitalen. Altså stjerne i stedet for stjernesudd.

Vi landet på ideen om å lage et «utstillingsvindu for universell utforming» i form av en hundre prosent tilrettelagt ny leilighet. En leilighet hvor mennesker med behov for tilpasning av egen bolig kan ta en tur for å få inspirasjon. Eller nyte et

opphold i en hyggelig by uten å tenke på tilrettelegging og tilgjengelighet.

Ny leilighet for to millioner? Er det mulig da? Med utgangspunkt i Bergen og prisene der, fant vi fort ut at det er et uopnåelig Utopia. Men litt sør, og i et noe tørrere klima finner vi «Land of The Viking Kings», altså Haugesund. Her bygges det mer enn det selges, og således er det faktisk mulig å kjøpe en ny leilighet til denne prisen. Lokasjonen er i sentrum av Haugesund, på øya «Bakarøyna». Leiligheten ligger flott til med nydelig utsikt over havet. Den ligger i øverste etasje og er på ca. 50 m² med ett soverom. 800 meter er avstanden til indrefiletten av Haugesund, Haraldsgaten.

For at så mange som mulig skal ha gleden av å oppleve dette utstillingsvinduet, har vi funnet det hensiktsmessig å leie ut leiligheten på korttidsleie. Da er tanken at medlemmer av Handikapforbundet har en rimeligere leie enn de som ikke er medlemmer. Hvem vet, kanskje den også kan brukes til medlemsrekruttering. Haugesund er kanskje ikke for alle verdens navle, men byen har mange festivaler og ikke minst kjekke folk ... Uansett vil vi få leid ut

leiligheten. Haugesund går godt for tiden med økende aktivitet og høyere belegg på hotellene. Det lover godt for inntektene til fondet. Samtidig er det forventet prisstigning som ytterligere vil bidra til at kapitalen i fondet bevares for fremtiden.

I skrivende stund er leiligheten sånn ca. 50% ferdig. Bygget reiser seg og skal stå ferdig i god tid før jul. Det er mange beslutninger som skal tas, og alle handler om å gjøre leiligheten så universelt utformet som mulig innenfor vårt budsjett. Vi snakker om hev/senk kjøkken, gode dusjløsninger, snusirkler, skyvedører, stikkontakter høyt på veggen, kontraster, you name it. Denne leiligheten vil dere få høre mer om når den står ferdig. I mellomtiden kan dere begynne å planlegge ferien til der hvor vikingene likte seg best, Haugesund.

Fakta om Litlafot - vatnet:

Litlafot- vatnet ble kartlagt for UU sommer 2016 av Karmøy Kommune i samarbeid med NHF Karmøy (Kjell Inge Bringedal) og Blinde Forbundet (Terje Wærnes) (Rådet for mennesker med nedsattfunksjonsevne). Da var det tilnærmet ufremkommelig for rullestol og gående, det var nærmest med livet som innsats vi gjennomførte kartleggingen. Men prosjektet; Arbeid med universell utforming i Karmøy Kommune ga direkte resultater, som vi ser her i artikkelen. En stor takk til Karmøy Kommune som tok denne utfordringen på strak arm.

Universell utforming – fordi det angår alle. Meg. Og deg. Alle

universell utforming

Flyreiser med manuell rullestol

Etter hendelse, hvor noen opplevde at den manuelle rullestolen ble levert til bagasjebåndet på flyplassen, har vi gjennom flygruppa bedt om at Avinor klargjøre hva som er gjeldende for reisende med manuell rullestol.

TEKST: STEINAR MYRDAL

Det viste seg at det har vært noe ulik praksis og ulike rutiner på de forskjellige lufthavner og flyselskaper. Vi har fått tilbakemelding fra Avinor og flyselskapene om at vi kan gi følgende info til de som skal ut å fly med manuell rullestol:

Ved Innsjekk på flyplassen skal du be spesielt at rullestolen skal leveres til Gate når de kommer til sitt ankomststed. Ikke alle selskaper har spesiell tagg for dette, men eksempelvis har SAS en type DAA-tag (Delivery at Aircraft) som de fester på stolen. Andre selskaper har gjerne noe tilsvarende. Men igjen, uansett: Be ved innsjekk om at stolen skal leveres til Gate ved ankomst. SAS Ground Handling (SGH) har vist

oss dette som er gjeldende rutiner for deres personale:

Hvis noen av dere fra nå av opplever problemer med dette, vil vi gjerne ha en melding om det, for eventuelt å

følge opp. Henvend dere i så fall til regionkontoret og beskriv hendelsen så nøyaktig som mulig. Det er spesielt viktig at dato, klokkeslett, flyplass og flyselskap og gjerne flightnummer er nevnt.

LITT AV KVART OM AVFALLSTENESTA I TIME KOMMUNE

Hentetjeneste for grovavfall

Treng du hjelp til å få kjørt vekk større avfallsgjenstandar? Bestill henting på www.hentavfall.no. Tenesta er gratis.

Elektronisk tømekalender

Du finn tømekalenderen på førstesida på www.time.kommune.no

Melde om feil

På heimesida til Time kommune kan du melde inn eventuelle feil eller manglar ved avfallstenesta. Hugs alltid å notere kva avfallsdunk dette gjeld og kor stor dunken din er. Skriv inn det telefonnr. som du er lettast å nå på.

Les meir om avfallstenesta under plan, bustad og eigedom på www.time.kommune.no/avfallshandtering

Tur/Retur Drøbak-Ekebergsletta Rad 3 Sete 6

Nye Volkswagen Caravelle med inntil 9 seter. Gjør små turer større.

Hvis din kjøring handler om mer enn å komme seg fra a til b, bør du se nærmere på den nye Volkswagen Caravelle. Den er romslig og komfortabel, med det nyeste innen infotainmentsystemer. Den er fleksibel, med inntil 9 behagelige seter som enkelt både kan foldes sammen og tas inn og ut. Og den er tryggere, med nye sikkerhetssystemer som Multikollisjonsbrems og Front Assist med City nødbrems. Om du velger å ta med deg et halvt fotballag får være opp til deg, men det er i alle fall mer enn nok plass.

Velkommen til prøvekjøring.

Drivstofforbruk blandet kjøring: 5,9-9,2 l/100km, Co2-utslipp fra 155-209 g/km. Caravelle fra kr 640.400 inkl. mva. -. Prisen er veil. levert Oslo inkl. leveringskostninger. Frakt til forhandler utenfor Oslo og årsavgift kommer i tillegg. Avbildet modell kan ha ekstrautstyr utover standard.

Møller Bil Stavanger tlf. 24 03 40 00 • Møller Bil Bergen tlf. 24 03 16 00

Volkswagen

FLUEKASTING FOR ALLE!

En fin ettermiddag i mai arrangerte Karmøy Jeger- Fisker- og Naturvernforening et lærerikt kurs i fluekasting på Litlafot-vatnet på Karmøy. Arrangementet ble utført i et samarbeid med Landsforeningen for Ryggmargsskade.

TEKST OG FOTO: LEIF ARILD FJELLHEIM

En fin ettermiddag i mai arrangerte Karmøy Jeger- Fisker- og Naturvernforening et lærerikt kurs i fluekasting på Litlafot-vatnet på Karmøy. Arrangementet ble utført i et samarbeid med Landsforeningen for Ryggmargsskade.

Litlafot-vatnet er et idyllisk vann med grei tilkomst for rullestolbrukere hvor det og er flere stier, til og rundt vannet, i tillegg til flytebrygger som kan benyttes av rullestolbrukere. Om sommeren er stedet veldig populært, men stedet er fint for rekreasjonsbruk også andre deler av året og i vannet finnes det fin ørret.

Fluekastekurset ble gjennomført med gjennomgang av hvilket utstyr som

finnes, hvilke fiskemetoder som kan være aktuelle og gjennomgang av forskjellige kast med fluestang. Det var en fin ettermiddag og en fikk prøve ut forskjellige fluestenger med kyndig veiledning. Noen hadde fisket med

fluestang før, andre ikke, men alle hadde en fin ettermiddag.

Det er mye og mange bra aktiviteter rullestolbrukere kan ta del i. Det gjelder bare å finne ut av hva som er tilgjengelig og hvilke tilbud som finnes. Karmøy JFNF har i så måte vært svært hjelpsomme med å legge til rette for slike aktiviteter og i juni blir det laksefiske for rullestolbrukere i Etneelva, hvor det og kommer reportasje fra.

Det oppfordres samtidig at rullestolbrukere og funksjonshemmede som ønsker friluftaktiviteter tar kontakt med hjemkommunen sin, lokalforeninger av Norges Jeger- og Fiskerforbund eller Friluftsråd. Det er mye bra der ute – det gjelder bare å finne ut av hvor tilbudene er. God friluftssommer!

KONTORETS SPALTE

TEKST: ARILD BIRKENES

Årsmøtet 1. april i Bergen opptok naturlig nok en del av tiden vår på regionkontoret både før og etter selve årsmøtet. Med 37 delegater var det i forhold til tidligere årsmøter godt oppmøte. Vi hadde besøk av sentralstyremedlem og regionleder i NHF Nord-vest Per Einar Honstad som ledet årsmøtet på en eksemplarisk måte. På søndagen presenterte han Strategi for NHF 2017 – 2021 som er behandlet av landsmøtet når dette leses. Interessepolitisk rådgiver Camilla Huggins presenterte FN-konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, og la vekt på hvordan den kan brukes lokalt.

På regionkontoret vekslet vi, dvs Anette og jeg fram til utgangen av mai, på administrative oppgaver, og interessepolitikk. I slutten av mai fikk vi assistanse fra Eirik Kanstad som praktikant. Hans viktigste oppgaver er å forberede det faglige og interessepolitiske grunnlaget for de to paneldebattene vi arrangerer om arbeid og inkludering i samarbeid med FFO Hordaland og FFO Rogaland.

Den administrative delen av jobben på regionkontoret spenner fra praktiske forberedelse av regionstyremøter,

årsmøter i NHF Sørvest og SAFO Sørvest til kopiering og utsending av invitasjoner til medlemsmøter, oppfølging av myndighetenes krav til lokallagsrapportering og søknader i forbindelse med Funkisdagen, for å nevne noe.

Interessepolitisk bistår vi regionstyret og styret i SAFO Sørvest også med innholdet i en del av sakene, både til årsmøtet i de to organisasjonene, regionstyremøter og landsmøtet og en høringsuttalelse siden sist utgave av Sørvesten.

Vi får fortsatt henvendelser både fra medlemmer og ikke-medlemmer, og besvarer dem med de ressursene vi har til rådighet. Brorparten av henvendelsene dreier seg om parkeringstillatelser. Andre kommer fra utlendinger som ønsker å besøke regionen og vil vite om tilgjengelige hoteller og severdigheter, om tilgjengelighet i valglokaler og avlastning og omsorgslønn.

Lokallagsrapporteringen viser at mange lag har flotte medlemsrettede aktiviteter, medlemstur med båt fra Bergen til Selje, bowlingaftener, dressintur på Flekkefjordbanen, fjelltur for ungdom, ryggmargskonferanse på Hotell Ullensvang i Hardanger, tur til Sogndal for medlemmer, badetreff,

festmestrings,- og mindfulnesskurs, vannyogadag, bassentrening, familiebadning for å nevne en del. Lag med midler fra bingo eller som legger vekt på å søke midler har naturlig nok bedre forutsetninger for å skape aktivitet for medlemmene.

Anette som fortsatt er vikar for seniorkonsulent Alf-Are Skog, har brukt en god del av sin halve stilling på å forberede Storbyweekend i forbindelse med Funkisdagen i Bergen 24. juni. Storbyweekenden samler ca 60 ungdommer fra hele landet, inkludert assistenter og er blitt kanskje den viktigste arenaen for å skape liv i ungdomsorganisasjonen og dermed hele NHF på litt lengre sikt. På Storbyweekenden blir det, eller rettere sagt, ble det (siden dette blir lest etter at arrangementet er over) konsert for deltakerne, tur til Fløyen, Funkisdag, middager og til sist hjemreise. Storbyweekenden får besøk av tre ungdommer fra Malawi som Alexander Petersen og Marianne Knudsen fra NHFU traff på besøk i landet. Anette har også ansvaret for Facebooksidene og å oppdatere nettsidene våre.

Anette og jeg ønsker alle en riktig god sommer og håper så mange som mulig av dere kommer på paneldebattene om arbeid og inkludering 30. og 31 august i henholdsvis Bergen og på Sola.

Identitet, sjølvbilde og eigenverd – EIN LIVSLANG PROSESS

Me har alle eit opphav, ein familie, ulike livspreferansar og ei tru. Me er alle vakre individ og det i kraft av å vere eit unikt menneske. Me har alle ei historie, ein draum, ei drivkraft og me har alle eit genuint ynskje om å få lov til å realisera oss sjølve.

TEKST: VIGDIS G. NIELSEN

Illustrasjonsfoto

Oppleva kjærleiken, få ei utdanning og ein jobb som ein trivast med; samstundes som me sjølvsagt ynskjer å føle oss vell med eigen kropp og sjel. Få venner som me kan dela stundene med. Livet har mange fasar, epokar og dimensjonar. Og i løpet av eit langt liv, vil dei fleste av oss, få gleda av å oppleva mange av dei.

Menneske kjem i alle slags variantar og former, men samstundes er me alle vakre. Skjønneita har mange fasettar ... men dessverre er det «lett» å gløyme det. Fordi me altfor ofte blir presentert for fiktive normer og forventningar ifrå samfunnet. Ulike «glansbilde», som fortel oss korleis me skal sjå ut, korleis me skal oppføra oss, kva som er forventa oss; og dette for at me skal

kunne beherska genistreken, det er å «passe inn» eller «vere kul». Det er evigvarande jag; korleis skal ein få dette til, når ein kanskje ikkje normativt, er heilt A4?? Man blir kanskje paralyisert av skrekk, frykt eller redsel? Men det er ingen som ynskjer å sitte passivt på «gjerde» eller «fryse i kulda», det kan eg lova deg!

A4-ramma er trong, veldig trong, den rommar dessverre ikkje alltid, det store mangfaldet i samfunnet. Dette er veldig sørgjeleg og det er eit stort paradoks. Kven var som konstruerte dette, innsnevra verkelegheitssynet? Korleis skal ein då lære seg å bli glad i seg sjølv? Korleis skal ein då lære å erkjenne seg sjølv; bli tilfreds meg eige individ og figur? Dette kan opplevast veldig

“A4-ramma er trong, veldig trong, den rommar dessverre ikkje alltid det store mangfaldet i samfunnet.

krevjande. Spesielt for oss funkisar. Då me allereie avviker frå den normative normalen, på det fysiske plan, på eit eller anna nivå.

Eg vil kalla meg sjølv for ei mangfaldig kvinne og eg er ein avvikar på mange frontar i livet. Men også ganske normal.

Eg har røter i to ulike land; eg er fødd i det eine og oppvaksen i det andre.

Faren min kjem ifrå det eine og mor mi ifrå det andre. Eg har vore funkis heile livet, samstundes som eg er oppvaksen ein plass, der me hadde minimalt med materielle goder. Men masse genuin kjærleik. Ein måtte fort lære seg disiplin og korleis ein skulle takle livets mange store og små utfordringar! Det er som kanskje var ei sjølvfølge for naboen, var ikkje ei sjølvfølge for meg. Livets små og store materielle og sosiale bonusar, var noko som eg fekk gleder av å tileigna meg, i ung vaksen alder. Livet har lært meg at ein må YTE, før ein kan NYTE! Dette gjelder alle menneske; men spesielt for oss funkisar. Nokre gonger må man gjere krav på sinn rett, sjølv om omgjevnadane står og rister på hovudet; Kva faen, veit vell dei? Dei har ingen rett

til å dømmе. Me er alle ansvarleg for vår eigen lykke og man må våge å hevde vår rett! Eg er også eit menneske og er i min fulle rett, til å realisere mine ynskjer og draumar.

Slik er det også på andre områder i livet, eller rettare sagt på dei fleste områder. Ein må evne og forme seg sjølv, erkjenne livets faktum og finne sine egne styrkar. Identitet er noko som fortel noko om eit menneske, men den er ikkje absolutt! Det er eit abstrakt faktum som formast gjennom livet; og eigenverd og sjølvbilde følger deretter. Det er noko som skapst, når ein ruller eller går; og det er det enkelte individ som sit i førarsetet. Omgjenvadane skal vere til hjelp, men ikkje til hinder og nokre gonger må man trå utanfor eigen

konfortsone. Det er slik, me lagar rom for endring! Det er mange ting, man ikkje kan velje her i livet, men alle er ansvarlege for å forme sitt eige liv og eigen person! Kva er det som gjer deg lukkeleg? Kva ynskjer du å oppnå i livet?, Korleis kan du nå eigne mål? Kven kan hjelpe deg? Kva må eg sjølv gjere?

Ein må kunne elske seg sjølv, før ein kan elske andre; ein må hjelpe seg sjølv, før ein kan hjelpe andre. Spørsmålet er korleis kan ein elske og hjelpe seg sjølv? Korleis kan ein som menneske erkjenne seg sjølv som eit fullkommemenneske? Jo, ved å ha tru på seg sjølv og på livet. Ved å visa verda at me alle er perfekte og elskverdige, nettopp fordi me er oss

“ Ein må kunne elske seg sjølv, før ein kan elske andre; ein må hjelpe seg sjølv, før ein kan hjelpe andre.

sjølve; og fordi me evner og ta ansvar for eigen realisering og livslukke.

Så kjære, vakre medmenneske, funkis eller ei; lev livet, by på deg sjølv, ta vare på dine medmenneske og hugs at du er fullkommen på alle måtar, også om du har nokre skavankar, litt ekstra bagasje i sekken, nokre arr i sjela eller om du er så kalla «A4 menneske»! Livets opp og nedturar, små og store faktum, er noko som alle må leve med. Eller sagt på ein anna måte;

Det er berre nokre erfaringar; som man har tileigna seg på livets landeveg! Og dei er nett som kjærleiken; livets STØRSTE gåve!

Vigdis G. Nielsen

JORDEN RUNDT PÅ 8 MINUTTER

REDIGERT OG TILRETTELAGT AV ROLF ØSTBØ

Longyearbyen

På Svalbard er det ulovlig å ha katt, fordi økosystemet er svært sårbart overfor fremmede dyre- og plantearter. Øyene har et rikt fugleliv med sjeldne arktiske arter, noe som en bestand av katter kan endre dramatisk. Derfor er katter forbudt.

Spøkelseshai

For første gang har forskere klart å filme en uhyre sjelden spøkelseshai av arten 'Chimaera' i naturlige omgivelser flere tusen meter nede i havdypet. Øynene er døde, og skinnen ligner noe som er skilt fra hverandre og sydd sammen igjen av en gal seriemorder med grov nål.

Smykkeskatt funnet i Østerrike

En hageeier i Østerrike har nylig funnet 200 gull- og sølvsmykker fra middelalderen. Mens mannen var i ferd med å utvide hagedammen i Wiener Neustadt, sør for hovedstaden Wien, fant han ringer, klesnåler og beltespinner prydet med perler, koraller og edelstener. I tillegg dukket det opp deler av fat og bestikk av sølv og gull.

Det kan være forskjellige årsaker til at skatten ble gravd ned, men mye tyder på at den skulle skjules for røvere.

Øl av maur

Amerikaneren Dailey Crafton har funnet ut en ny måte å brygge øl på. Crafton er kjent for å brygge «wild beer», og har nå laget et brygg på maur. Maur-ølet er et fruktig (ikke fryktelig) og litt pepperaktig saison-øl han kaller Funky Fresh.

At mauren havnet oppi ølet skjedde egentlig litt tilfeldig. Crafton skulle høste gjærkultur fra en squashblomst som viste seg å være full av maur. Han bestemte seg derfor for å lage gjærkultur av både blomsten og mauren, før han silte det og fortsatte gjæringsprosessen.

Ved profetens skjegg

En pakistansk mann er dømt til døden for å begå blasfemi på Facebook, noe som skal være den første dommen i sitt slag med utgangspunkt i sosiale medier.

Taimoor Raza ble funnet skyldig i å fornærme profeten Mohammed. Raza hadde en diskusjon på Facebook om islam med noen som viste seg å være fra antiterrordepartementet. Vedkommende anklaget Raza basert på kommentarene han kom med. Dommen ble avsagt i en forstad til hovedstaden Islamabad, og vil, ifølge hans advokat, bli anket.

Tempel funnet i Mexico

Et stort tempel som trolig ble bygget som en hyllest til aztekernes vindgud, er funnet i sentrum av Mexico City. Omtrent samtidig oppdaget arkeologene en bane for et dødelig ballspill like ved tempelet.

Historikere mener at spillerne brukte hoftene sine for å holde ballen i spill. Her ble det også funnet 32 sett med halsvirvler, dette er trolig rester fra mennesker som har blitt halshugget som en del av det rituelle ballspillet.

Verdens første datamaskin?

For nesten 2000 år siden sank et romersk skip utenfor den greske øya Antikhytera. I år 1900 ble skipsvraket funnet av svampdykkere som brakte en usedvanlig gjenstand opp til havoverflaten- en korrodert bronseklump som tilsynelatende hadde fungert som en form for urverk. Først i 2015, etter hundre års undersøkelser, kunne forskere konkludere med at den såkalte Antikhytera- mekanismen ble brukt til å forutsi sol- og måneformørkelser. Apparatet, som besto av nesten 50 tannhjul, kan kalles verden første datamaskin.

LARS Rogaland inviterer!

Naturopplevelseskonferanse på Utsira

12.-13. august 2017

Mange kan ha vansker for å finne naturopplevelser som passer dem. LARS Rogaland ønsker derfor å arrangere en todagers konferanse på Utsira. Naturperla Utsira er Rogalands vestligste øy, og Norges minste kommune med 213 innbyggere og 326 fuglearter. Øya byr på verneverdig kystkulturlandskap, turstier, et rikt fugleliv og gatekunst av kjente internasjonale artister for å nevne noe.

Bindende påmelding innen 15. juli 2017.
Egenandel kr 250,- Båtbilletten til/fra Utsira betales selv av hver enkelt. Enkeltbillett voksen kr 79,- Enkeltbillett honnør kr 40,- Evt. tillegg for bil. (Se www.rutebaatenutsira.no).

Program 12. august 2017:

- 10:30 Vi reiser med rutebåten Utsira AS fra Garpaskjærkaien i Haugesund
- 11:40 Vi ankommer Utsira, og drar direkte til Nordvikgården hvor vi skal overnatte. De som kan gå/rulle selv gjør dette, de andre blir kjørt. Vi har en bil som tar 2-3 rullestoler, så en må belage seg på noe venting på kaien.
- 12:30 Etter at alle er innlosjert drar vi samlet til Dalanaustet for foredrag og bespisning.
- 13:00 Velkommen, lunsj og foredrag.
- Innlegg fra Utsira Kommune
 - Innlegg fra Norges Jeger- og Fiskerforbund (Haugesund og Karmøy lokalforeninger)
 - Friluftsrådet Vest
- 16:00 Orientering om Utsira, og utdeling av kart. Det vil bli en pause fram til middag hvor folk kan gjøre det de vil. Det kan være avslapping på hytta, fiske på kaien, eller for eksempel gatekunstsafari.
- 19:00 Bespisning på Dalanaustet
- 23:00 Transport til Nordvikgården. Nachspiel. Husk å ta med medbrakt drikke.

13. august 2017:

- 09:00 Frokost på hytta. Mellom frokost og lunsj står folk fritt til å utforske øya.
- 13:00 Lunsj med foredrag fra Dahmsgård på hytta.
- 17:00 Hjemreise, båten går klokken 17:45

NB! Dette er en hyttetur, og folk må belage seg på å dele rom. Det er to felles toalett/bad på hytta. Nederste del av kjøyesengene i første etasje er forbeholdt rullestolbrukere(11 plasser). Sengene er ganske lave. Det er en del grus rundt hytta og Dalanaustet, så det anbefales å ta med FreeWheel, eller stricker, for de som har det. Det er et stykke å gå/rulle mellom de forskjellige stedene. Ta med regnklær. Det vil i all hovedsak bli servert sjømat, og de som har allergier må gi beskjed om dette ved påmelding. For mer info og påmelding, kontakt Guro på epost guro@konstans.com

ORDSPRÅK (FINSK)	↓ SAGN- DRONNING	RAGG	VEKST	↖ YA- SER
TÅKE		GØY HEYNE		
FOR- SIK- RING		NOR VARME		VANN
↖ ULTI- MATUM VIA	↓	RET- NING	↘ BYGE ↓	
		ALLI- ANSE	ÅPEN	ID EST
TET			BANK IDET	
↖ CIR- KA	↓	NY- TEN- KER	LØFTE BAL- LADE	↓
				MAN
SVINS			GJEN- NOM	DISPO- NERE
SAN- NIVIS			DYR FLÅTE	
			YRI	

UR- TOPP	↓	BYR- DE	BEVER- STATEN	PUGG	INGEN GÅ	MIN- KE												
		ÅS				PRON- OMEN			SOM- ME	↖	SLEKT- NINGEN	MAN	50					
			BO- LIG			SKIM- TER	ELV TIGGE					PREST						KV.- NAVN
STOFF																		
SAMT					☆	FOR- LATT						☆	UT- ROP					
			BASIS STAT I ASIA				FLOT- TE ART.					ENG	FASE VIL- TER					
KV.- NAVN						SEL- SKAP					REI- SEN							
SKOG- GUD						GRUS			↖	BOM MULM			FUGL					TALL- ORD
						RAR HOVED- STAD			↖	M.- NAVN	NAR- RER	FISK KV.- NAVN		BLOD- MAN- GEL	FØLGE			
↖						FAR- TØY												
M.- NAVN EIMER																		
ILD			PADLER NORD- MANN			OSS KURY				SYK				GARN				
																		TEN- NER
EN- LY- STAD						GUD HJELPE- BÅT				VIR- KE	VUL- KAN	HOST	SVIM- MEL	↖	RI- VAL			FOR- BUND
						ÅNDS- KJEM- PE												
TYNN			JEG IKKE			TRE	KONJ. ØYNE				FUGL VEKST				☆	SØLV BYRÅ		
						YI- RAK				BARN								
ELITE																		M.- NAVN

Løsningsgate kryssord sendes:
 mail: nhf.soerwest@nhf.no eller arild.birkenes@nhf.no
 post: Norges Handikapforbund Sørvest, Postboks 93, 5852 Nesttun
 Innleveringsfrist: 1. februar 2017
 Premie: Gavekort hos adlibris.com/no
 Løsning sist nummer: Jeg beklager vi har ikke blått blod i dag
 Vinner: Benthe Pretorius, Åvegen 8 D 4100 Jørpeland

En takkneilig hilsen fra Regionleder

Jeg vil først av alt takke dere alle for deres enorme tillit ved valget på NHF Sørvest sitt årsmøte 2017. Lover at jeg skal yte etter beste evne. Jeg måtte dessverre av helsemessige grunner reise hjem rett før årsmøte, noe jeg bare kan beklage på det dypeste til dere alle.

Jeg har i etterkant også hørt og lest at ting ikke var som det burde være årsmøte kvelden. Dette er noe jeg absolutt ikke kan akseptere eller godta. Men jeg håper vi alle kan legge dette bak oss å tenke fremover. Når det gjelder Bladet vårt SØRVESTEN har styret nå bestemt at administrasjonen skal lage bladet frem til Rolf kommer tilbake fra permisjon i 2018. Dette for at jeg skal få bedre tid til å styre Region Sørvest fremover sammen med et fantastisk styre, som dere også valgte til oss.

Nå håper jeg vi alle klarer å finne roen igjen og at dere alle kommer til meg eller styret om dere har noe dere brenner inne med. Ingen sak er for liten eller ingen er for stor. Husk vi er et instrument som dere MÅ bruke.

De tingene som opptar regionstyret nå når bladet går i trykken er et styre seminar og valget 2017. Vi i sammen med SAFO/FFO står bak 2 politiske panel debatter før valget 2017, en i Bergen og en i Stavanger. Se egen informasjon i bladet dere oppfordres alle til og komme. Når høsten kommer med kurser og seminarer håper jeg at dere alle engasjerer dere slik at vi sammen kan jobbe for vårt nye SAMFUNSOPPDRAK.

Vi skal endre folks grunnleggende holdninger. Vi kan ikke være likegyldige eller overse noen former for diskriminering og utestenging. Vi bruker råd, veiledning eller humor for å gi ny kunnskap og forståelse. Når det kreves må vi aksjonere og konfrontere. Vi er kompromissløse i møte med sorteringssamfunnet,

hatkriminalitet, vold og kroppspress.

Sammen er vi sterke!

Jeg vil med dette ønske dere alle en riktig god sommer.

SUDOKU

Se løsning nederst på side 27

		2						8	
8		7							
5			3				6		1
					6				
							9	1	
						4		2	
		8	1		6				9
	3		5	9					
		1	8				2	4	

Løsning fra forrige nummer

EGERSUND

Hovlandsveien 70,
4370 Egersund
E-mail post@bg.no
Tlf. 51 46 10 80

Bertelsen & Garpestad AS

GJESDAL

30 år 1986-2016
Myrhaugv. 6, 4330 Ålgård
Slyk: 516 17 101
Espevik: 922 45 801

KARMØY

**Birkeland
& Tyse**
Din Bergsprenger

SANDNES

www.llbetong.no

SANDNES

**T. AASEN
SOLSKJERMING**

Et soleklart valg!

Persienne • lamellgardiner • rullegardiner
liftgardiner • panelgardiner • plisségardiner
Tlf. 51 85 99 00 • www.t-aasen.no

**Norsk
Protein**

ressursvennlig gjenvinning
- trygge produkter

TIME

Jatak

JÆREN TRETEKNIKK
Smørpigen, Kvernaland
Tlf. 51 77 80 30

KARMØY

Haaland & Thuestad AS
Sundv. 22, 4250 Kjøpervik, Tlf. 52 85 12 55

KLEPP

Jæren Folkehøgskule
4352 Kleppe, tlf. 51 78 51 00

HAUGESUND

Kåre Ekrene Trafikkskole
5525 Haugesund, tlf. 52 71 75 66

SOLA

Sola Taxi
4097 Sola, tlf. 51 65 04 44

STAVANGER

Cowi AS
4016 Stavanger, Tlf. 02694

Kiropraktisk Klinik AS
4006 Stavanger, tlf. 51 89 60 55

TIME

Bryne Rør A/S
4340 Bryne, tlf. 51 77 82 00

BERGEN

Verdiskaping
for gode formål.

Kavlifondet

THON

Hotel Bergen Airport

Tlf.: 55 92 00 00
E-Mail: bergen.airport@thonhotels.no

Ulriksdal 1, 5009 Bergen
Tlf 815 69 390
www.cruisespesialisten.com

MØLLERENS
SIDEN 1866

5725 Vaksdal
Tlf. 08855
www.norgesmollene.no

BØMLO

Bømlo Hus

www.bomlohus.no

tlf. 53 42 11 60

FJELL

**Straume Bensin
-Autosenter a/s**

Straume, tlf. 56 32 62 80 - www.straumbensin.no

Vi utfører Eu-kontroll!

MODALEN

Knut Farestveit

Rør og Sveis

Farestveit
5729 MODALEN
Tlf. 901 82 524

ODDA

**EINAR
Reisæter as**
JOSTEIN FØRDE

Eitrheimsvn. 1, 5750 Odda
Telefon: 53 64 13 33

STORD

Ringvegen 12
5412 Stord
Tlf. 53 40 20 70
www.valvatne.no

Sunnhordland

Lufthavn AS

Sørstokken, 5410 Sagvåg
Tlf. 53 40 37 00

INTERIØR-SERVICE AS

Ringvn. 6, 5412 Stord

Tlf. 53 41 55 11

Fax. 53 41 53 41

MELAND

Meland Elektro A/S

5918 Frekhaug, tlf. 56 17 87 00

OSTERØY

Hansen & Eknes AS

5283 Fotlandsvåg, tlf. 56 39 00 08

Norges Handikapforbund Sørvest

-alfabetisk lokallagsliste

Arbeidsmiljøskaddes Landsforening (A.L.F.) Hordaland

v/Dag Einar Liland
Totlandsvegen 365
5226 Nesttun
Tlf. 950 38 029
e-post dageinar@
tenneroghelse.no

Rogaland

Kontakt regionkontoret

Handikappede Barns Foreldreforening (HBF) Hordaland

v/Frode Hetlebakke
Postadr; Handikappede Barns
Foreldreforening Hordaland
v/Norges Handikapforbund
Sørvest
Postboks 93 Nesttun
5852 Bergen
Tlf. 48162507
E-post: hordaland@hbf.no

Rogaland

v/ Vibeke Refsnes Hansen
Midtåkerveien 4 A
4046 Hafersfjord
Epost: refsnes7@hotmail.com

Landsforeningen for Amputerte (LFA) Hordaland

v/ Gisle Hagenes
Kyrkjesteinvegen 15
5357 Fjell
Tlf. 90 66 56 42
E-post: gihage@online.no

Rogaland

v/Jorunn Svanevik
tlf. 95 11 51 92
E-post: josvane@haugnett.no

Landsforeningen for Kvinner med Bekkenleddsmerter (LKB) Hordaland

v/ Annegunn Løtveit Stokke
Nedre Verkane 8,
5286 HAUS
Tlf. 98835798
E-post: annegunns@live.no

Rogaland

v/ Inger Marie Tjøstheim
Rødstilkveien 1,
4049 Hafersfjord
Tlf. 917 71 029,
E-post: ingermot@lyse.net

Landsforeningen for Nakkeslengskadde (LFN) Hordaland

v/
E-post: audbarek@online.no

Landsforeningen for Nakkeslengskadde (LFN) Rogaland

Kontakt regionkontoret

Landsforeningen for polioskadde Hordaland (LFPS Hordaland)

v/ Liv Grethe Markussen
Nordåsdaalen 45,
5235 Rådal
Tlf. 481 26 667
E-post: livgmar@gmail.com

Landsforeningen for polioskadde Rogaland (LFPS Rogaland)

v/ Kjell Inge Bringedal
Stemmemyr 12,
5542 Karmsund
Tlf. 90 91 75 22
E-post: kbrin@haugnett.no

Landsforeningen for Ryggmargsskadde (LARS) Hordaland

v/ Marius Loftheim
Helgesensgt. 4, leil.58,
5003 Bergen
Tlf. 55 31 22 64
E-post: loftheim@gmail.com

Landsforeningen for Ryggmargsskadde (LARS) Rogaland

v/ Geir Inge Sivertsen
Fjogstadveien 94
4329 Sandnes
Tlf. 917 77 639
E-post: ginsive@online.no

Landsforeningen for Slagrammede (LFS) Hordaland

v/ Hans Henrik Tøsdal
Nygårdsmøyren 1,
5165 Laksevåg
Tlf. 91 86 60 74
E-post: hans@avantic.no

Landsforeningen for Slagrammede (LFS) Rogaland

v/Roger Amundsen
Tlf. 48999797
E-post: rogeramu@start.no

NHF Bergen

v/Astrid Tangeraas Haugstad
Nordåsgrenda 82
5235 Rådal
Tlf. 93407420
E-post: astrid.tangeras@
hotmail.com

NHF Bømlo

v/ Elsa Ingunn Kvarven
Gåsland 43
5427 Urangsvåg
Tlf. 53 42 10 47
E-post: asbjorg.husevik@bomlo.
kommune.no

NHF Karmøy

v/ Kjell Inge Bringedal
Grensegaten 1, (Kopparen)

4250 KOPERVIK
Tlf. 90 91 75 22
E-post: kbrin@haugnett.no
Hjemmeside: http://www.
nhfkarmoy.no/

NHF Meland

v/ Anne-Berit Kolås
Fosseskarvegen 73
5918 Frekhaug
Tlf. 56 17 08 06
E-post: kokolaas@online.no

NHF Nord-Jæren

v/ Per Langeland
Markaholen 2
4032 Stavanger
Tlf. 48 24 30 46
E-post: plangel2@online.no

NHF Nord-Rogaland

v/ Åse Kallevik
Viksemarka 74
5514 Haugesund
Tlf. 918 11 714
E-post: nhf.nord.rogaland@
gmail.com

NHF Os

v/ Rita Samdal
Giljavegen 57
Tlf. 959 46 647
E-post: r.samdal@live.no

NHF Sør-Jæren og Dalane

(tidligere NHF Klepp og Time og
NHF Hå)
v/Sissel Løchen
Arne Garborgsvei 16,
4340 Bryne
Tlf. 91 91 97 71
E-post: nhf.klti@lyse.net

NHF Ulvik

Kontakt Regionkontoret

NHF Voss

Aud-Marit Netteland,
Istadvegen 36
5709 Voss
Tlf. 97702805
Epost: aud-mne@online.no

NHF Øygarden

v/ Magne I. Rossnæs
Rotevågsvegen 53,
5336 Tjeldstø
Tlf. 951 12 634
E-post: magross@online.no

Norges Handikapforbund Ungdom (NHFU) Sørvest

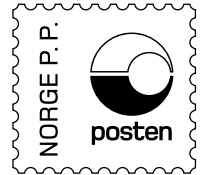
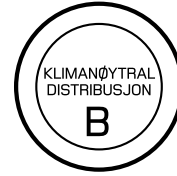
v/Anette Tranøy
Ragdevegen 127
5750 Odda
Tlf. 99225126
E-post: anette.t@live.com

Norges Handikapforbund
Sørvest

SUDOKU LØSNING

3	1	2	6	7	9	5	8	4
8	6	7	4	1	5	3	9	2
5	4	9	3	2	8	6	7	1
9	8	3	2	6	1	4	5	7
4	2	5	7	8	3	9	1	6
1	7	6	9	5	4	8	2	3
2	5	8	1	4	6	7	3	9
7	3	4	5	9	2	1	6	8
6	9	1	8	3	7	2	4	5

Returadresse:
Norges Handikapforbund Sørvest
Postboks 93, Nesttun, 5852 Nesttun

ERGOSEAT

INDIVIDUELLE BEHOV
-UNIKE LØSNINGER

KVALITET

Ergoseat benytter alltid høyeste tilgjengelige kvalitet i råvarer, og mest presise fremstillingsmetode. Dette sikrer deg et kompromissløst produkt av ypperste kvalitet.

FUNKJSON

Vi tilpasser produktet så det møter dine behov 100%

SIKKERHET

Tilfredsstiller høyeste krav til sikkerhet innenfor område ISO standardene ISO/EN-NO 1201 og 1202.
Består ISO 7176-19 for transport i bil.

NORGES 1. VALG AV FORMSTØPTE SITTEENHETER

Ergoseat er spesialister på formstøpte sitte og ståenheter til rullestolbrukere.
Hver løsning lages unikt for å passe brukers individuelle behov og ønsker.
Ergoseat er Norges 1. valg av spesialtilpassede sitteenheter!